

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en
eigenaar van dit blad, grootte Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per
drukregel.

TONGEREN, DEN 11 SEPTEMBER.

Als er bij de broeders der christelijke scholen een misstap bevonden wordt huilen en schreeuwen de liberale gazetten dagen en weken lang; doch waarom zwijgen zij doodstil, als er een schreeuw van verontwaardiging opgaat tegen schandelijke daden in het staats- of officieel onderwijs? Zij hebben om zoo te zeggen gezwegen over de veroordeeling tot acht jaren gevang van eenen gouvernements schoolmeester bij Mechelen, voor aanslag op de zeden en zullen hetzelfde doen bij het mandaat van inhechtenisneming, welk andermaal is uitgevaardigd tegen eenen gouvernements-schoolmeester van de gemeente H... bij Mechelen!

De katholieke kandidaten voor de kiezingen die aanstaanden dinsdag te Antwerpen zullen plaats hebben, zijn MM. Guyot-Van Praet en Eug. de Decker-Havenith.

De liberale kandidaten zijn MM. Dewael en Van Havre.

IJselijke spoorwegramp.

Men bespeurt wel eens dat de bedienden in de statiën, onder voorwendsel van dienst, bij elkanderen blijven staan praten en lachen, tot zelfs eenige minuten na den aangehouden tijd van het vertrek. In de volgende statie vertrekt men alsdan wederom eenige minuten later, zoodat men eindelijk 15 of 20 minuten te laat op de bestemde plaats aankomt. Dan wil men op den nog te door rijden weg, den verloren tijd inwinnen, en hier toe heeft men geen ander middel, dan met verdubbeld kracht vooruit te stoomen, tot eindelijk de trein ontriggelt en het verwoestingswerk voltrokken is.

Zou het bestuur niet goed handelen, indien het die aangehaalde nalatigheid bewaakte, welks eehdheid meer dan eens is bevestigd, en welke reeds te lang de openbare veiligheid heeft in gevaar gebracht?

Sterfgeval.

M. H. Van Ham, notaris te St-Truiden, komt in zijn kantoor schielijk te overlijden. Deze onverwachte voorval heeft gansch St-Truiden in verslagenheid gedompeld. De overledene was algemeen geacht.

Binnenland.

Men schrijft uit Luik, 7 september:

DE Vliegende man. — Gisteren moest de heer De Groof zijne mislukte vliegproef van Brussel hier ter stede herbeginnen in de « Jardin d'acclimatation. »

Ditmaal was M. De Groof besloten om met een vrije luchtbal naar omhoog te gaan en te dien einde hield men zich bezig met in denzelfden de gaz te doen zwellen.

Terwijl men dit werk verrichtte hield M. De Groof zich bezig met zijn vliegtoestel in orde te brengen, 't geen dan ook weldra gedaan was.

Men wachtte dus nog slechts de aankomst des ballons om de belangrijke proefneming te doen welke talrijke, ontelbare nieuwsgierigen had uitgelokt.

Tot de algemeene teleurstelling zag men eensklaps den ballon, welke M. De Groof moest openen, alleen wegliegen.

Ziehier wat er was voorgevallen. Eens de ballon met gaz gevuld waren soldaten gelast geworden om denzelfden naar den hof, waar M. De Groof wachtte, over te brengen. Onderwege geraakte de ballon vast aan den ijzeren draad des telegraafs. De luchtreiziger welke in den ballon moest klimmen, om M. De Groof alzoo hemelwaarts te voeren, riep van de koorden met de welke de ballon werd vastgehouden een weinig losser te laten.

De soldaten begrepen het bevel slecht en lieten de ballon heel en gansch los, die eensklaps naar omhoog steeg en weldra in de wolken verdween.

De teleurstelling was algemeen en M. de Groof was wellicht degene die zich door dit onverwacht voorval het meest bedroefd gevoelde.

Echter het publiek wist zich deftiger te gedragen dan dat van Brussel; er werd eens jammerd, daarna keerde iedereen stil huiswaarts terug.

Ziehier wat wij nog verder over de Groof en zijn toestel in de luikische bladen lezen:

De burgemeester van Luik, had door een commissie doen onderzoeken of er geen gevaar was om het leven van een mensch aan die vliegmaschinen toe te vertrouwen. Ziehier wat de commissie heeft besloten.

M. De Groof en zijne machien moesten met eenen luchtbal, door M. Dartois bestuurd, opgehaald worden, ter hoogte van 300 tot 400 meters; M. Dartois zou de gaz laten ontsnappen, derwijze dat de ballon zou neerdalen. Indien hij het neerkomen, de koord die het vliegtoestel aan den luchtbal vasthecht gespannen blijft is het duidelijk dat de machien niet voldoende is om een man in de ruimte te ondersteunen en M. Dartois had alsdan bevel de koord niet los te maken.

Indien, integendeel, hij gewaar wordt, dat M. De Groof zich omhoog houdt zonder de hulp van den luchtbol, zou men de proef wagen en de vliegende man aan zich zelven overlaten. Dank aan deze overeenkomst kon men een ongeluk voorkomen.

— De vliegende man moest verleden dinsdag eene nieuwe proefneming doen in den acclimatatie tuin te Luik. Ongelukkiglijk de ballon die nabij de statie van Longdoz moest gevuld worden, heeft niet tot in den tuin kunnen overgevoerd worden, hetgeen alweer voor gevolg gehad heeft dat M. de Groof niet heeft kunnen de lucht klieven.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

De totale som, welke Parijs te betalen heeft voor de schade, die voorspoot uit den aanval van het fransche leger tegen de commune, is door de commissie bepaald op 23,411,374 fr. 67 c. Die som moet verdeeld worden tussehen 8,146 belanghebbenden, waaraan een voorloopig certificaat is afgeleverd. De uitwisseling dezer certificaten tegen definitieve titels zal kortelings plaats hebben in het paleis van den Luxemburg.

Maandag laatst is te Valenciën een man begraven die er zich kon beroemen nooit zonder geld te zijn, alhoewel hij er nogtans niet te rijker om was. Men had hem bijgenaamd het stuk van vijf frank, en dit ten gevolge eene bijzonderheid welke dient vermeld te worden. Een vijftigtal jaren geleden, rond 1821, was Casimir C., kleermaker alhier, Zekeren dag toonde een zijner werkgezellen eenige vijf frankstukken, opbrengst van een kleedingstuk dat hij verkocht had. Casimir C. nam er een, stak het in den mond en zegde; Is het voor mij als ik het inzwel? Ja, antwoordde men hem. Aanstonds bracht C. het stuk in den mond, en zwol het in. Doch het bleef onderweg zitten, en een geroepen geneesheer kon het niet naar boven krijgen en slechts met veel moeite doen zakken, Casimir C. leefde aldus met zijn vijf frankstuk, niet zonder nu en dan pijn te gevoelen. Hij beveerde dat het op den kant der maag zat, op eene plaats die hij aantoonde, en herhaalde dikwijls dat men u zijne dood zijn lijk moest openen, om te zoeken waar het geldstuk zat. C. stierf de verledene week, in den ouderdom van 74 jaar, eene halve eeuw na bovenvermeld feit begaan te hebben, en om zich te gedragen aan den wensch dien hij zoo dikwijls uitgedrukt had, gelastte men eenen geneesheer om het lijk te openen. Men deed 't, doch zonder gevolg, en men heeft niet kunnen weten wat er van het geldstuk geworden is. De docter meent dat het allengkens verteerd moet zijn, zonder spoor te laten.

De bevelen om Verdun te onttruimen zijn zondag avond gegeven en het is waarschijnlijk dat de duitsche troepen voor den 15 of den 20 geheel het fransch grondgebied zullen hebben verlaten.

De fransche ministerraad heeft zaterdag te Parijs eene zitting gehouden, op welke er over zekere wanorders gesproken werd, die zich te Algiers hebben opgedaan, bij gelegenheid van den 4 september. Uit verslagen, te Parijs toegekomen, zou het blijken dat de zaak aldaar behoeft heeft aan eenen krachtadigen perfect of eenen onversaagden generaal. Er is gevolgenlijk sprake om gansch de provincie Algiers in staat van beleg te verklaren. Generaal Chanzy, algemeen gouverneur, die zich met verlof in de Ardennen bevindt, is naar Parijs geroepen en heeft er een langdurig gesprek gehad met den president der republiek en den minister van binnenlandsche zaken. Het is mogelijk dat hij onmiddellijk naar zijnen post terug keert om door zich zelven te oordeelen over den toestand der gemeeden en de noodzaakelijkheid der maatregelen, die behooven genomen te worden.

In Marokko, ten zuiden van het fransche grondgebied, zijn er onlusten onder den stam van Beni Snassen uitgebarsten. De generaal-bevelhebber der divisie Oran heeft al de maatregelen genomen, om het fransche grondgebied te doen eerbiedigen.

Volgens de *Paris Journal* zou het pruisisch gouvernement aan den heer de Broglie officieel eene depeche hebben doen ter hand stellen, het einde der vreemde bezetting vaststellende ten gevolge dea nakoming van al de verbintenissen door Frankrijk genomen.

Men weet, dat Mac-Mahon door den keizer van Oostenrijk, te Weenen op een bezoek was uitgenoodigd. Thans meldt de *Patrie* dat de marschalk die reis niet doen zal en dit wel om twee redenen; omdat hij niet weet op welken voet hij zal ontvangen worden, en omdat men zou kunnen beweerden dat hij zich naar Frohsdorf heeft begeven.

DE OORLOGSBELASTING.

Te Straatsburg, zegt de *Moniteur*, heeft de betaling der laatste 250 miljoen van de oorlogsbelasting plaats gehad, waaraan waarschijnlijk heden nog kwitantie door het duitsch gouvernement zal afgeleverd worden.

Sedert 5 dezer zijn de duitsche bediende bezig met het tellen en opnemen der specien.

Dit overzicht duurt zooveel te langer, daar er eene aanzienlijke som betaald is in stukken van 5 fr. en omdat de pruisische kontabels zoo uiterst nauwgezelt zijn.

De dagbladen van Straatsburg zeggen werkelijk, dat er uit Parijs, Mulhausen, Brussel en Keulen, 29 waggons zijn aangekomen, geladen met stukken van 5 fr., in zakken van 10,000 fr. Elke waggon bevatte ongeveer 1,250,000 fr. Bovendien zijn er 92 miljoen betaald in wissels.

Zie nu wat de *Frankfurter Zeitung* over de fransche milliards zegt: De milliards der oorlogsbelasting hebben de duitsche natie in denzelfden toestand geplaatst, waarin een man verkeert onverwacht een groote prijs wint in eens loterij. Die prijs doet hem aan zijne gewone bezigheden verzerken en brengt hem noodzakelijk tot overdevn uitgaven.

De snelle toevloed van groote kapitalen heeft voor onmiddellijk gevolg eene verhooging van al de prijzen en schenkt het leven aan eene koortsachtige speculatie. Nergens zijn de belastingen verminderd; er is slechts een onbeduidend deel der oorlogsbelasting aangewend tot delging der openbare schuld, want het grootste deel der vijf milliards is uitgegeven voor militaire noodwendigheden, welke kunnen aanzien worden als een hinderpaal voor elke waarlijk vrijzinnige ontwikkeling.

Die zware adering zal geen groot nadeel aan Frankrijk toebrengen; maar integendeel is het zeer twijfelachtig of dit geld wel eene weldaad voor Duitschland zal zijn.

Dit is ook de geschiedenis van Spanje, welk land geruïneerd werd door 't goud van Peru en het zilver van Mexico. De onverwachte overvloed dier edele metalen vermoorde hij de Spanjaarden den handel, de nijverheid en den akkerbouw.

FRANSCH HAAT.

De haat die de Franschen den Duitschers toedragen, is nog geenszins geweken. Het volgende voorval geeft hier weer een sterk bewijs van:

Een jong koopman uit Straatsburg was met een spoorwegbeampte naar Abricourt gereisd, om aldaar een hunner vrienden, ook een spoorweg beampte, een bezoek te brengen. Later reisden zij met dezen verder naar Luneville. Nauwelijks hadden zij daar den trein verlaten of het volk liep te zamen en kondigde razende en tierende de overige bevolking van Luneville de aankomst der Pruisen aan. In een oogwenk waren een 800tal personen om de drie Duitschers heen geschaard en drongen hen, onder vloeken, duwen en een regen van steenen boven hun hoofd, de stad binnen. Een der Duitschers, die in uniform was, had het geluk door de genadmans aan het grauw uitetrokken en onder bedekking naar de statie gebracht te worden. De beide anderen bleven achter, aan de woede der Franschen prijs gegeven. Toen zij aan een veldwachter om hulp vroegen, riep deze hen toe: « Ik ben niet hier om de Pruisen te beschermen. »

Zij werden langzamerhand onder de grofste mishandelingen naar eene brug gedrongen, en als uit eenen mond hoorde men, « werp ze er in. » Eenklaps vertoende zich een fransch kapitein, drong door het volk en gebod met luider stem stille en rust. Weder verhoef zich als uit een mond de kreet: « werp hem er ook in, die Pruis, » en zeker hadden alle drie hetzelfde lot ondergaan, ware hij er niet in gelukt de rondom staande militairen over te halen, mede te werken om de rust te herstellen. De wacht die op 50 passen afstand stond, deed niet de geringste poging om tussehen te komen. Men

gelukte er in de Pruisen, onder geleide van & man, naar de kazerne te voeren.

De kommandant betuigde zijn leedwezen over het voorgevallene, doch achtte het niet mogelijk hen onder militaire bedekking naar den spoorweg te brengen, daar dit mogelijk eenen oproer tengevolge zou hebben. De menigte was thans aangegroeid tot een getal van 3000, rondom de kazerne geschaard. Velen klommen op de vensters, anderen wierpen steenen naar binnen. Zelfs de soldaten in de kazerne namen eene dreigende houding aan en de kapitein moest de grootste voorzichtigheid in acht nemen, om zich en zijne beschermelingen voor mishandeling te bewaren. Zij waren nu wel in de kazerne, maar moesten er toch weder uit. De kommandant stelde voor hen onder geleide van 15 man en den dapperen kapitein, langs zijpaden, naar den spoorweg te voeren. Zoo gezegd, zoo gedaan, de kapitein ging vooruit, maakte den weg vrij en zoo trok men door tuinen, huizen enz.

Het grauw had echter lont geroken. Zoodra zij weer eene straat passeerden, was ook het volk weer daar; en steenen, stooten en vuistlagen vielen op het hardst. De kapitein zag zich genoodzaakt zijne soldaten gebruik van hunne wapenen te doen maken (zij waren overigens allen van sabels voorzien, daar de kommandant uit vrees voor opstand geen geweren had willen megeven). Dit geschiedde dan ook en eindelijk bereikte men de statie. Daar vernamen de ongelukkiggen echter dat de laatste trein reeds vertrokken was en hun niets overbleef dan van den eerstvolgenden goederentrein gebruik te maken. Toen zij daaraan gevolg gaven en de trein reeds in beweging was, poogde men nog hen er uit te trekken en overlaaide hen tot afscheid met eenen regen van steenen en scheldwoorden. Eerst maandag morgen kwamen zij bont en blauw geslagen op de plaats hunner bestemming terug.

Duitschland.

In navolging van hetgeen na den oorlog van 1813 en dien van 1815 is geschied, heeft de Keizer den wensch geuit, dat in alle gemeenten der monarchie in de kerken gedenksteenen zullen worden geplaatst, waarop de namen zullen worden gebeild der gemeentenaren, die in den jongsten oorlog zijn gesneuveld. In het koninkrijk besluit te dien aanzien, door den *Reichs-Anzetter* van 4 dezer openbaar gemaakt, wordt onder andere het volgende gelezen. Ter eere van de gesneuvelden zal aan het hoofd van den gedenksteen dit opschrift prijken:

« Uit deze parochie stierven voor Koning en Vaderland: » waarna de namen zullen volgen van alle gesneuvelden, die vroeger tot het kerspel behoorden.

In steden en in dorpen in Pruisen en Mecklenburg, in Baden, Beieren en Wurtemberg, om kort te gaan, allerwege in Duitschland, is de 2 september geverd op zoodanige wijze, dat met volkomen zekerheid mag worden gezegd: Duitschlands zonen zullen dien dag voortaan reeds als een nationalen feestdag vieren.

Indo.

VERSLONDEN DOOR WILDE DIEREN.

Het cijfer der door wilde dieren verslonden personen, is in Indië altijd ontzaggeijk, alhoewel het gouvernement gedurig belooningen uitlooft voor de uitroeiing dezer dieren. In sommige distrikten zijn de menschelijke slachtoffers min talrijk, doch dit komt voort, doordien er aldaar geiten in overvloed zijn, en de wolven zeer verlekkend zijn op het vleesch van deze dieren, hetwelk zij zelfs boven het menschenvleesch verkiezen.

In 1869 werden er 14,529 personen door slangenbeten gedood; in 1871 bereikte het getal dooden, welke door gevaarlijke dieren van alle soorten werden gedood, het cijfer van 18,078. Dr. Fayner is echter van gedacht dat een nauwkeuriger onderzoek zou bewijzen, dat er jaarlijks meer dan 20,000 personen door de beten van kruipdieren worden gedood.

De inwoners der streken welke aan de wildernissen grenzen, worden in zoo groot getal door de tigers verslonden dat het gouvernement gedwongen is zijne gansche aandacht op deze plaag te vestigen.

Eene enkele tigerin heeft dertien dorpen verwoest; het gevolg hiervan is dat 256 vierkante mijlen zonder inwoners liggen.

Eene andere tigeria heeft in 1869, 127 personen gedood en gedurende verscheidene weken het verkeer op de grooten baan verhindert.

Eene derde heeft gedurende de drie jaren van 1867 tot 1869, 138 personen gedood.

In Neder-Bengalen zijn in zes jaren 13,411 personen door de wilde dieren gedood en in de